Rok IX. Nr. 103 Sosnowiec, poniedziałek 16 kwietnia 1934 roku. Cena numeru 10 groszy

Ceny ogłoszeń za wiersz milimetrowy przed 1 złoty w tekście 50 gr., za tekstem 40 gr. Ogłoszenia tabelaryczne 50 proc., a świąteczne 25 proc. drożej. Drobne ogłoszenia po 10 groszy. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Najmniej 1 zł. Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25%.

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.
Redaktor naczelny: WITOLD FABRYCY.

Prenumerata wynosi miesięcznie zł. 2.—
Adres Redakcji, Administracji i Drukarni: Sosnowiec, Teatralna 1a. Telefon Redakcji 6-.., Administracji 4-97, Drukarni 4-94.
Konto czekowe P.K.O. Katowice 304.247

ODDZIAŁY: KIELCE, Kilińskiego 18, tel. 507; BĘDZIN, Małachowskiego 24, tel. 5.98; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 2-77; ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. nr. 97; CZELADŹ, Rynek, nr. 8, tel. 42; GRODZIEC, ulica Kościuszki tel. 16.

DRUGI SPISEK WYKRYTO W RUMUNJI.

BUDAPESZT, 15. 4. „Petit Hirlap“ przynosi dziś z Bukaresztu sensacyjną wiadomość o wykryciu przez władze rumuńskie drugiej wielkiej organizacji spiskowców, której główną sidzibą była stolica Siedmiogrodu Cluj. Do organizacji tej należy — podobnie jak ostatnio wykrytej szajce — wielu oficerów oraz studentów, przeważnie członków rozwiązanej „żalaznej gwardji“.

Świeżo wykryta organizacja pozostawała w ścisłym kontakcie ze zlikwidowaną już szajką spiskowców i stanowiła niejako rezerwę na wypadek nieudania się pierwszego zamachu. Dotychczas policja aresztowała 8 spiskowców, u których znaleziono wiele obciążającego materjału, będącego dowodem, iż obie organizacje pozostawały z sobą w bezpośredniem porozumieniu. Nadto z dokumentów tych wynika, że spiskowcy dysponują znacznemi ilościami materjałów wybuchowych i broni, za któremi policja prowadzi obecnie poszukiwania. Podczas przesłuchania jeden z aresztowanych spiskowców miał ujawnić rewelacyjne plany swej organizacji, która podobnie, jak zlikwidowana szajka oficerska, zamierzała dokonać zamachów na członków rodziny królewskiej i ministrów.

Prasie rumuńskiej nie wolno zamieszczać najmniejszej wzmianki o wykryciu drugiej organizacji spiskowej. Jedyny dziennik „Carenda rul“, który w swem dzisiejszem wydaniu wydrukował wiadomość tę w formie pogłoski, został skonfiskowany. Mimo to wiadomość rychło dotarła do wiadomości opinji publicznej i wywołała w szerokich kołach olbrzymie poruszenie. Jak słychać, z kół parlamentarnych, zarówno zlikwidowana już afera wielkanocna, jak również świeżo wykryty spisek, będą przedmiotem obszernych interpelacyj w parlamencie.

ś. † p.

Z Guczów

BRONISŁAWA ZIELIŃSKA

Opatrzona św. Sakramentami, po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach zmarła dnia 13 kwietnia r. b. w Rybniku.

Wyprowadzenie zwłok z kostnicy szpitala na Lepiankach na cmentarz miejscowy w Pogoni odbędzie się dnia 16 t. j. w poniedziałek o godz. 4-ej popoł.

Na smutne te obrzędy zaprasza koleżanki

ZWIĄZEK AKUSZEREK
ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO W SOSNOWCU.

Wspaniały polski aparat lotniczy
został zbudowany przez P. Z. L. na Challenge

RZYM, 15. 4. Włosi interesują się żywo przygotowaniami do tegorocznego Challengu. Przedewszystkiem zwracają baczną uwagę na swych konkurentów, z jakimi im w tym roku przyjdzie walczyć. Z konkurentów tych za najgroźniejszych uważają polaków. Pamiętają dobrze lotnicy włoscy twardą nieustępliwość polskich lotników w czasie ostatnich zawodów. Zdają sobie sprawę, że Polska nie da sobie łatwo wydrzeć laurów, zdobytych przez Żwirkę i Wigurę.

„Popolo d'Italia“ omawiając przygotowania do Challenge'u podkreśla, że lotnicy polscy nie zaniedbują niczego, ażeby stanąć do zawodów równie dobrze przygotowanymi jak przed dwoma laty. Korespondent warszawski tego pisma donosi ponadto, że polskie zakłady lotnicze zbudowały aparat, o którym krążą nadzwyczajne wieści, zarówno jeśli chodzi o jego szybkość, jak i zalety aerodynamiczne.

— Walka z polakami w czasie Chalengeu — pisze wspomniany dziennik — będzie bardzo trudna. Dysponują oni nietylko pierwszorzędnym materjałem ludzkim, lecz także doskonałemi maszynami.

Zamiast całorocznych półroczne świadectwa przemysłowe.

WARSZAWA, 15. 4. Ministerjum skarbu upoważniło izby skarbowe do zezwalania przedsiębiorstwom handlowym, obowiązanym do wykupienia w 1934 r. całorocznych świadectw przemysłowych kategorji IV, na nabywanie półrocznych świadectw przemysłowych kategorji IV przedsiębiorstw handlowych.

Ulga ta może być udzielana na indywidualne podania płatników pod warunkiem, że wysokość ustalonych na rok 1932 obrotów, względnie prowizoryczne obliczenie obrotu dla przedsiębiorstw powstałych w 1933, lub w 1934 r., nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty 3.000 zł. Ulga ta ma specjalnie doniosłe znaczenie dla drobnych handlarzy.

Zarazem ministerjum skarbu w okólniku, skierowanym do wszystkich izb skarbowych, zwróciło uwagę, że całkowite zwolnienie od obowiązku nabycia świadectwa przemysłowego na rok 1934 może nastąpić jedynie w wypadkach wyjątkowych.

Nowe rewelacje w aferze Stawiskiego

PARYŻ, 15 4. Zeznania pewnego paryskiego radcy sądowego, zaprzyjaźnionego z zamordowanym radcą sądowym Princem, złożone w piątek przed komisją parlamentarną do sprawy Stawiskiego, obciążają silnie dawnego ministra sprawiedliwości senatora Rene Renaulta.

Świadek twierdził, że Renault w roku 1925 interwenjował w prokuratorji paryskiej w związku ze zniesieniem nakazu aresztowania Stawiskiego. Prokuratorja powzięła podejrzenie i pokrzyżowała wtedy sprawę.

Także dla posła radykalnego Hessego i byłego prokuratora generalnego Pressarda nie było przesłuchanie zbyt przyjemne, chociaż nie uzyskano przeciw nim żadnych dowodów pozytywnych. Tyle jednak uchodzi za pewne, że między Hessem i Pressardem panowała zaciekła nieprzyjaźń, co do której przyczyn poglądy są rozstrzelone.

Znowu krwawe starcia w Hiszpanji.

MADRYT, 15. 4. W Hiszpanji wybuchło częściowe przesilenie gabinetowe. Minister sprawiedliwości Valdes podał się do dymisji. Wiadomość o tej dymisji ma zostać ogłoszona w Hiszpanji dopiero we wtorek po zakończeniu uroczystości z okazji rocznicy republiki hiszpańskiej. Przyczyną dymisji ministra sprawiedliwości była mowa, jaką wygłosił on na temat powstania republiki we wrześniu 1930 r., a która podrażniła nastroje polityczne w Hiszpanji. Zachodzi obawa, że częściowy kryzys doprowadzi do ogólnego kryzysu gabinetowego w Hiszpanji.

Sytuacja w Saragossie pogorszyła się znacznie w dniu wczorajszym. Pomiędzy strajkującymi a policją doszło już do wymiany strzałów. W mieście odczuwa się brak żywności. Rząd wezwał strajkujących za pośrednictwem radja do natychmiastowego powrotu do pracy.

Wyjaśnienie w sprawie ryczałtu podatkowego za rok 1934

WARSZAWA, 15.4. Celem usunięcia wątpliwości przy stosowaniu w praktyce roz.porządzenia ministra skarbu z dnia 30 stycznia 1934 r. w sprawie zryczałtowania podatku przemysłowego od obrotu dla drobnych przedsiębiorstw, ministerjum skarbu wyjaśniło, że za obrót ze sprzedaży towarów monopolowych, podlegających scalonemu podatkowi przemysłowemu, należy uważać sumę poniżej (rabatu, różnicy ceny towaru), przyjętą przy wymiarze podatku przemysłowego od obrotu za lata 1930 i 1931, a nie sumę, wynikającą z przerachowania prowizji na pełny obrót towarowy.

W razie stwierdzenia, że przedsiębiorstwo zaliczone do ryczałtu, zatrudnia większą ilość pracowników niż to przewiduje rozporządzenie, należy takie przedsiębiorstwo wykreślić z liczby przedsiębiorstw, opłacających zryczłatowany podatek i pociągnąć do opłacania podat. przemysłowego od obrotu na zasadach ogólnych. Okoliczność, że dane przedsiębiorstwo istniao w latach 1930 i 1931 i że można byłoby ustalić mu ryczałt, jest w tym wypadku bez znaczenia.

Zakaz pożyczek dla państw, które nie płacą Stanom Zjednocz.

WASZYNGTON, 15. 4. (PAT). Prezydent Roosevelt podpisał ustawę, zabraniającą udzielanie pożyczek rządom i obywatelom krajów, które nie wywiązały się ze swych zobowiązań dłużniczych.

Sprawa ks. Wryczy
przed sądem apelacyjnym.

TORUŃ, 15.4. Przed wydziałem apelacyjnym sądu okręgowego w Chojnicach odbył się proces przeciwko ks. Wryczy i rolnikowi Janowi Lewińskiemu, oskarżonym o publiczne nawoływanie do nieposłuszeństwa władzom i wywołanie strajku szkolnego w Wielu, pow. chojnickiego.

Sąd po przemówieniu prokuratora i obrońców ogłosił wyrok, mocą którego ks. Wrycza został skazany na 2 miesiące aresztu, a rolnik Lewiński na 6 tygodni, z zaliczeniem odbytego aresztu śledczego. Temsamem wyrok sądu pierwszej instancji został zatwierdzony. Obrońcy zgłosili kasację do sądu najwyższego.

Ograniczenie „aresztów ochronnych“ w Niemczech.

BERLIN, 15. 4. PAT. Minister spraw wewnętrznych Rzeszy wydał rozporządzenie wprowadzające ograniczenia dotyczące stosowania przez wadze sądowe i policyjne t. zw. aresztów ochronnych. Areszt taki dopuszczalny jest w wypadku, gdy chodzi o bezpieczeństwo względnie o unieszkodliwienie wywrotowców. Nakaz aresztowania musi być wystawiony na piśmie i doręczony aresztowanemu.

Adam Skwarczyński.

Usque ad finem.

Stopami czuję wszystko; to wyżyna moja;
Rosla pod moim kroikem, prócz niego nic nie było
Już wiem: promienie ja rodzę i wysyłam,
Ja człowiek: nie kryję nic przed moją wolą
Porwę wszystko w ramiona. Polecę, polecę
Tam skąd światem zawładnę, ja duch i moje ramię.

Wiersz z artykułu Adama Skwarczyńskiego umieszczonego w „Drodze“, w artykule „Prawda jedyna w czynie ludzkim“.

Dziś Sósnowiec czci pamięć rycerza bez skazy Adama Skwarczyńskiego.

Niech mi w dniu tym wolno będzie dorzucić kilka słów nad świeżą mogiłą tego wiernego sługi i żołnierza Najjaśniejszej Rzeczypospolitej.

Nakaz Mickiewiczowski: „Mierz siły na zamiary, nie zamiar według sił“ — był nakazem jego życia, według którego żył i postępował.

Jak Pigmaljon Galatee — tak on ukochał ideę Niepodległej Polski: miłość tę przepajał krwią serdeczną swych czynów.

Zawsze i wszędzie obecny — wieczny duch rewizjonizmu twórczego, szukający prawdy, wypracowujący zagadnienia techniczne nowych zadań, jakiemi ma kroczyć społeczeństwo, pragnący zapalić iskrę moralną w masach, budzący uczucia samoistnej i niepodległej siły.

Mocarz ducha, nie złamany kalectwem — przykuty do wózka wyrastał na proroka .Do jego wózka podążali mężowie stanu, ażeby zaczerpnąć rady w sprawach przebudowy Państwa, spieszyli społecznicy, by przyoblec pomysły w czyn, zapuszczali się do jego gabinetu wszelkiego autoramentu niepoprawni romantycy, przychodziła młodzież, aby z natchnionych ust otrzymać wskazania.

Zmarł on, lecz niech jego romantyzm ducha będzie dla nas drogowskazem, którego skazić nie wolno nam pod grozą zatracenia się w fałszu, błędzie i złu.

Na zakończenie przytoczę wyjątek z listu Adama Skwarczyńskiego do Tadeusza Hołówki, pisanego w czerwcu 1926 r.

„Co znaczy — to my. Są to ludzie Nowej Polski, ci, którzy niepodległymi po większej części byli już przed wojną, bo ich dusz niewola ani nie spodliła, ani nie wyjałowiła, ludzie, którzy — należą, czy nie należą do jakiej partji, przyznają się, czy nawet nie przyznają do „demokracji“ — mają w sobie niepohamowany pęd naprzód i głęboką pogardę dla wszelkiego „interesu“ ludzie, których grono, wbrew pozorom „zmaterjalizowania“ młodzieży dzisiejszej, stale wzmacniać się będzie musiało tymi nowymi, szczęśliwymi, którzy wzrośli już w czasie pękania kajdan narodu.

„Polska prawdziwa, która staje przed oczyma twej duszy“, przed którą „schylisz czoło i ślubować jej będziesz wierność dozgonną“, „u stóp której położysz wszystkie siły swej duszy“ i sprezentujesz swój „miecz, ukuty z umiłowania Prawdy“ — pracuje nie od dziś, w najgorszych warunkach stworzonych przez swoich i przez obcych, nad wykryształeniem swej prawdy. Lecz złe wichry pustyni zasypują jałowym piachem przeczyste postaci tych prawd i przechowują je, jak posągi w sarkofagach. Wydobyte przez nas, nie będą mogły żyć, aż dopóki jak Pigmaliony nie rozmiłujemy się w wyrazie ich kształtów, nie rozpłomienimy w ramionach, nie przepoimy krwią serdeczną naszych czynów i naszej współczesnej rzeczywistości“.

P. ZUBOWICZ.

Życie bez śmierci

Profesor uniwersytetu kalifornijskiego, C. B. Lipman, wybitny przyrodnik, odkrył w kawałach węgla wydobytych z pokładów, których istnienie obliczać można na miljony lat, spory bakteryj, t. j. zarobki zdolne jeszcze do życia, jak to wykazały obserwacje i doświadczenia laboratoryjne. Odkrycie Lipmana ma już swoją historję: w roku 1929 prof. Lieske w Muhlheim odkrył tak samo zarodki mikrobów w węglu z zagłębia Ruhry. Niesłychanie doniosłe dla historji będzie znaczenie tego odkrycia. Oznacza ono ,iż istnieć mogą organiczne twory, których życie trwa miljony lat.

Profesor Lipman poczynił szereg systematycznych kolejnych badań, zanim przystąpił do analizy mikroskopijnej węgla. Brał on kawały ziemi, wydoby- tam zarodki zdolne do życia i to z głębszych pokładów, badał je i zaj dalszego rozwoju. Następnie poddał badaniu cegły wyjęte z murów budynku, mającego za sobą około 200 lat istnienia. I tu również znajdował zarodki mikrobów. W dalszym ciągu badał wnętrze glinianych cegiełek, z których budowane były przed setkami lat świątynie Inkasów z Peru. Mikroskop ukazał mu i tutaj zarodki zdolnych do życia mikrobów. Ostatnie doświadczenie profesora Lipmana obejmowało węgiel wydobyty z liczących miljony lat istnienia głębokich pokładów w północnej Kalifornji.

Okazało się więc, iż w najściślejszej separacji od powietrza, wody, światła, mogą żyć w ukryciu negetatywnie nieskończone małe żyjątka — i to żyć nie tysiące, lecz miljony lat.

Żyły one zatem w epoce trzeciorzędnej, gdy stopa ludzka nie dotykała jeszcze kości gady i ziemnowodne zwierzęta gdy ziemię zaludniały potwornej wielkości gady i izemnowodne zwierzęta. Żyły w epoce, gdy człowiek obejmował jaskiniach skalnych. Żyły dalej w epoce, gdy, zbrojny we wszelkie artykuły swej władzy, rozpostarł człowiek swe dopiero ziemię w swe posiadanie lub w panowanie nad globem ziemskim i skierował zaborcze spojrzenie w przestrzenie kosmosu.

Odkrycie prof. Lipmana i prof. Lieskego jest prawdziwą sensacją i rewelacją nuakową, która rewolucjonuje biologję współczesną i rozszerza jej granice. A przecież gdy dwadzieścia lat temu prof. Gallipe w Paryżu wystąpił z tezą, iż na papyrusach odnalezionych w grobach faraonów znajdują się żyjące zarodki mikrobów, posypały się drwiny i kpiny z uczonego, który śmiał dy i światła żyjątka mogły przetrwać twierdzić, że pozbawione powietrza, wo tysiące lat i przeskoczyć okres od Ramzesa do wieku radja i aeroplanów. Dzisiaj nikt już w świecie uczonych nie wątpi, iż odkrycie Lipmana i Lieskego opiera się na fundamencie niezbitej prawdy. Tak więc niema, jak się okazuje w świetle badań naukowych, nic paradoksalnego w twierdzeniu ,że może istnieć na ziemi życie bez śmierci.

M. K.

PRZEDSTAWICIELE 22 NARODOWOŚCI W MIASTECZKU FRANCUSKIEM.

We wszystkich dzielnicach Francji znajduje się wielka ilość cudzoziemców, ale rekord pod tym względem bije mała gmina Chalette - en - Gatinasi, położona koło Montargis, któr laiczy 2.796 cudzoziemców na ogólną ilość 5.500 mieszkańców. W Chalette mieszka 6 Niemców ,1 Amerykanin, 1 Austrjak, 3 Anglików, 16 Belgów ,4 Bułgarów, 3 Hiszpanów, 2 Finlandczyków. 5 Gruzinów, 5 Greków, 1 Węgier, 56 Włochów, 7 Litwinów, 3 Marokańczyków, 1.112 Polaków, 20 Portugalczyków, 918 Rosjan, 17 Serbów, 3 Szwajcarów, 396 Czechosłowaków, 186 Turków, 33 Jugosłowian. Łącznie zamieszkują gminę francuską przedstawiciele 22 krajów.

Z kieleckiej izby rolniczej.

Celem nawiązania ścisłego kontaktu z terenem, a jednocześnie wciągnięcia w zakres zagadnień ekonomicznych czynnika społeczno - rolniczego, kielecka izba rolnicza organizuje sieć korespondentów rolnych w swoim okręgu.

Akcja ta będzie stanowić pierwszy krok do zamierzonej akcji przysposobienia ekonomicznego rolnika, które ma mu dać przygotowanie do wykorzystania wszelkich prawideł ekonomicznych w praktyce gospodarowania, orjentację w walce z przesileniami w gospodarstwie społecznem i wyrobienie w zakresie obrony interesów rolniczych na drodze zespolenia w organizacjach rolniczych

Zadaniem korespondentów rolnych będzie przesyłanie izbie regularnie i terminowo, w pewnych odstępach czasu danych ze swego terenu, opartych na bezstronnej obserwacji — z zakresu zjawisk przyrodniczych, gospodarczych i społecznych, pozostających w związku z rolnictwem jako to ceny płodów rolnych, stan zasiewów, przebieg pogody i t. p.

Na podstawie powyższych danych izba będzie w stanie stworzyć pewien obraz sytuacji gospodarczej rolnictwa w swym okręgu, oraz wysnuwać wnioski, dotyczące zmian warunków gospodarczych oraz tendencyj konjunkturalnych. Wnioski te w postaci komunikatów będą przez izbę przesyłane również korespondentom, którzy na ich podstawie będą mogli dzielić się inromacjami z innymi rolnikami w terenie. Komunikaty te zawierać będą ponadto informacje dotyczące toku prac izby oraz ważniejszych wydarzeń gospodarczych.

KRONIKA

Kwiecień 16 Poniedz.	Dziś: Lamberta Jutro: Rudolfa Wschód słońca: 4.30 Zachód słońca: 18.19

RADJO

WARSZAWA

Poniedziałek, 1 6kwietnia.

7.00 Sygn. cz. 7.25. Muzyka. 7.35 Dz. por. 7.40. D. c. muz. 7.55. Chwilka gospod. dom. 11.40 Codz. Przegl. Pr. Polsk. 11.50 Życie art. stolicy. 11.57. Sygnał czasu. 12.05. Koncert ze Lwowa. 12.30. Kom. meteor. 12.55. Dz. południ. 15.05. Wiad. o eksporcie polsk. 15.10. Kom. gospod. 15.20. Kronika harcerska. 15.25. Chwilka lotn. 15.35. Muzyka lekka. 15.50. Koncert solistów. 16.20. Francuski. 16.35. Muzyka lekka. 17.20. Odczyt z cyklu. 17.40. Recital fortepj. 18.10. Aud. żołnierska. 18.35. Początki teatru w Polsce. 19.00. Rozmiatości. 19.15. Skrzynka poczt. 19.25. Odczyt aktualny. 19.40. Kom. sport. 19.47. Dz. wiecz. 20.00. Myśli wybrane 20.02. Koncert pośw. twórczości H. Melcera w 4 rocznicę śmierci. 21.15. Ogłaszajmy się umiejętnie. 21.30. Muzyka lekka. 22.00. Rozwiązanie szarady płytowej i losowanie nagród. 22.15. Muzyka tan . 23.00. Kom. meteor. i kom. polic. 23.05. Muzyka tan.

KATOWICE

Poniedziałek, 16 kwietnia.

7.00. Aud. poranna. 11.35. Program na dz. bież. 11.40. Codz. Przegl Prasy Polsk. 11.50. Wiad. bież. 11.57. Sygnał czasu. 12.05. Płyty. 12.30. Kom. meteor. 12.55. Dz. połud. 15.00. Giełda zbożowa. 15.05. Strażak śląski. 15.25. Chwilka lotnicza. 15.35. Płyty. 15.50. Tr. z Warsz. 18.55. Porady radjotechniczne. 19.05. Rozmaitości. 19.10. Gawęda wędkarska. 19.25. Tr. z Warsz. 19.43. Kom. sport. 19.47. Tr. z Warsz.

WARSZAWA

Wtorek, 17 kwietnia.

7.00 Sygnal czasu. 7.05 gimnastyka 7.25 Muzyka. 7.35 Dz. poran. 7.40 D. c. muzyki. 7.35 Chwilka gosp. dom. 8.00 Progr. na dz. bież. 11.40 Codz. Przegl. Prasy Polsk. 11.50. Repertuar teatrów warsz. 11.57. Sygnał czasu. 12.05. Płyty. 12.30. Kom. meteor. 12.55. Dz. południ. 15.05. Wiad. o eksporcie polsk. 15.10. Kom. gospod. 15.20. Koncert zesp. salon. 16.05. Skrzynka PKO. 16.20. Ochrona przyrody. 16.35. Recital śpiew. 16.55. Recital fortep. 17.30. Z tjaemnic krwiobiegu. 17.50. W warsztatach mechn. 18.10. Skrzynka muz. 18.25. Płyty. 18.50. Program na dz. nast. 18.35. Rozmaitości. 19.15. Wiad. roln. 19.25. Feljeton aktualny. 19.40. Kom. sport. 19.47. Dz. wieczorny. 20.00. Myśli wybrane. 20.02. „Gri Gri, operetka w 3 aktach. 21.00. Kwadrans lit. 22.30. Muzyka tan. 23.00. Komunikat meteor. i kom. polic. 23.05. Muzyka tan.

WYNAGRODZENIE ZA WYWŁASZCZANE GRUNTY.

Ogłoszona ostatnio ustawa o wynagrodzeniu za grunty wywłaszczane na rzecz gminy odnosi się tylko do gruntów, które odpowiadają wszystkim następującym warunkom: a) grunty te do dnia wejścia w życie ustawy, t. j. do dnia 9 kwietnia r.b. stale były użytkowane na cele publiczne; b) przeznaczone zostały prawomocnym planem zabudowy danego osiedla na ulice, drogi, place, targowiska lub skwery; c) właścicielami gruntów tych są jeszcze te same osoby lub ich spadkobiercy, które były ich właścicielami w dniu oddania gruntów na powyższe cele; d) właściciele powyższych gruntów lub ich spadkodawcy byli w dniu oddania gruntów na cele publiczne albo przed tym dniem właścicielami terenów, przylegających do wymienionych gruntów; e) na gruntach tych niema innych budowli, niż stanowiących własność gminy.

Cena wykupu odpowiadających tym warunkom gruntów prywatnych, wywłaszczanych w granicach osiedli na rzecz gminy, a przeznaczonych na ulice i drogi gminne wraz z gruntami pomocniczemi, wynosi 1/10 ich ceny szacunkowej. Cena wykupu prywatnych placów, targowisk i skwerów użytkowanych na cele publiczne, a wywłaszczanych granicach osiedli na rzecz gminy, wynosi połowę ceny szacunkowej.

Z Zagłębia

TEATR MIEJSKI W SOSNOWCU.

ŚWIĘTO DZIECI.

Wszystkie grzeczne dzieci idą do teatru, do jedynego w Polsce słynnego teatru dla dzieci T. Ortyma z Warszawy, który zjeżdża we wtorek dn. 17 bm. o godz. 4 popołudniu do teatru miejskiego. Zobaczą tam dzieci „Śnieżkę", cudną baśń T. Ortyma w 4 obrazach ze śpiewami i tańcami. Ceny miejsc zniżone.

KOŁO „CZWARTAKÓW" ZAGŁĘBIA ŚLĄSKO - DĄBROWSKIEGO.

W lokalu rady BBWR. w Sosnowcu odbyło się organizacyjne zebranie „Czwartaków" z terenu Zagłębia Śląsko - Dąbrowskiego pod przewodnictwem mecenasa dr. Kazimierza Niecia. Po obszernej dyskusji, w której przemawiali p.p.: Andrzej Styka, inż. Czub, dr. Nieć, sędzia Kipta, kpt. Balka i inni, postanowiono jednomyślnie utworzyć jeden wspólny okręg koła „Czwartaków" Zagłębia Śląsko - Dąbrowskiego. Zarząd okręgu ukonstytuował się następująco: Roman Czub — prezes, Andrzej Styka — wiceprezes, Włodzimierz Piliński — sekretarz, Tomasz Toba — skarbnik, inż. Eugeniusz Podgórzec — referent pomocy, zastępcy: dr. Leon Michnowski, sędzia Stanisław Kipta i kom. Stanisław Nowak Do komisji rewizyjnej weszli dr. Kazimierz Nieć, Mag. Franciszek Wojnarski i Sylwester Musiał, jako zastępcy: Roman Kulik i Michał Przystupa.

Na posiedzeniu uchwalono również przystąpić do zorganizowania kół „Czwartaków" na terenie Zeglębia Śląsko - Dąbrowskiego celem rozszerzenia i utrwalenia szczytnych tradycji historycznej roli czwartego pułku piechoty Legjonów Polskich wśród szerokich mas społeczeństwa oraz przekazania ich kolegom 4 p.p. wojsk polskich

Z FRONTU PRACY.

Zarząd huty Katarzyna w Sosnowcu uruchamia dziś pracę przy wielkim piecu. W związku z tem przyjęto do pracy 164 robotników, w tem 22 do wydziału technicznego.

Na kopalni Baśka w Gołonogu wypowiedziano pracę 26 robotnikom.

Zarząd fabryki Deischla w Sosnowcu zredukował onegdaj 32 robotników. Pozostali robotnicy w liczbie 40 na znak protestu porzucili pracę. Strajk trwa. W związku z tem dziś w inspektoracie pracy odbędzie się konferencja delegatów z dyrekcją fabryki.

NOWE WŁADZE KLUBU MŁODZIEŻY IM. MARSZ. PIŁSUDSKIEGO W DĄBROWIE.

Na ostatniem walnem zebraniu członków klubu młodzieży im. marsz. Piłsudskiego w Dąbrowie po zreferowaniu sprawozdania z działalności zarządu odbyły się wybory nowych władz klubu.

Do zarządu zostali wybrani: *prezesem Fr. Piaskowski, wicepr. R. Modelski, sekretarzem — J. Przódzik, zastępcą sekr. M. Kowalik, skarbnikiem N. Szumiński, zastępcą skarbnika — F. Anczakowski, gospodarz — J. Kangiser, B. Żurek, B. Pałecz, na zastępców: Z. Szumińska, W. Zbroszczykówna.*

Komisja rewizyjna pp.: *R. Bałazy, Z. Jackowski i J. Perzyński.*

Sąd honorowy *pp.: B. Pałecz, J. Gruszczyński i prof. J. Bujak.*

— Legjon Młodych. Komenda sekcji Sosnowiec - Śródmieście, zawiadamia, że przyjmuje zapisy na nowy kurs kandydackí codziennie w lokalu własnym przy ul. Nowej 49 od godz. 19-ej do 20-ej.

* * *

Staraniem komendy obwodu Legjonu Młodych w Sosnowcu, odbył się w sali K. P. W. wieczór dyskusyjny na temat „Wielki kapitał w Polsce". Referat wygłosił p. Jędrychowski, kom. obw. w Częstochowie. Następnie przemawiał red. Renik

Usiłowała popełnić samobójstwo,

rzucając się pod koła tramwaju

Wczoraj o godz. 9-ej rano na ulicy Orlej w Sosnowcu usiłowała popełnić samobójstwo, *rzucając się pod koła tramwaju, 22-letnia M. Truszkowska,* zam. przy ul. Aleja 28 w Sosnowcu. Szybka orjentacja motorniczego, który natychmiast zahamował tramwaj i przeszkodził samobójczyni w jej zamierzeniach. Truszkowska *doznała tylko lekkiego potłuczenia lewej nogi i podrapania nosa.*

Desperatkę przewieziono na kurację do domu.

Powodem targnięcia się na własne życie był rozstrój nerwowy.

Tragiczna śmierć 4 letniej dziewczynki w Sosnowcu

Wczoraj rano na ulicy Ludwika w Sosnowcu pod koła przejeżdżającego samochodu osobowego wpadł 4-letni *Józef Dróżdż,* zam przy ul. Ludwika 5.

Chłopczyk dostał się *pod koła auta w chwili mijania jezdni. Śmierć dziecka nastąpiła na miej scu wypadku, wskutek silnego wstrząsu mózgu i pęknięcia czaszki.*

Szofera R. Janika z Katowic przekazano władzom sądowo - śledczym.

SPORT I WYCHOWANIE FIZYCZNE

Mistrzostwa wiosenne A. kl. Zagłębia

W dniu wczorajszym rozpoczęły się mistrzostwa wszystkich klas podokręgu Zagłębia.

Pierwsze mecze o mistrzostwo wiosenne A klasy Zagłębia zakończyły się na ogół spodziewanemi wynikami.

Zainteresowanie zawodami słabe.

SARMACJA — RUCH 3:1 (0:0).

Przedpołudniem na boisku „Unji" w sosnowcu będzińska „Sarmacja" rozegrała mecz z KPW. „Ruch" (Sosnowiec).

Mecz po nieciekawej grze zakończył się zwycięstwem „Sarmacji" w stosunku 3:1 (0:0).

W pierwszej połowie obie drużyny bezmyślnie kopią piłkę i żadne ze stron nie uzyskuje goala.

Po przerwie „Ruch" opada z sił z czego korzysta „Sarmacja" i Cichoń zdobywa prowadzenie.

W kilka minut pod bramkę gości przerwał się Kijewski i zdołał wyrównać. „Sarmacja" coraz częściej zagraża bramce „Ruchu". Drugą bramkę dla „Sarmacji" strzelił Konecki II. przyczem dużo tu zawinił bramkarz — Doros. Pod koniec gry Cichoń podwyższył wynik do 3:1.

Sędziował p. Mandat, nieszczególnie.

Rezerwa „Ruchu" uzyskała walkower z powodu nieprzybycia drużyny „Sarmacji".

UNJA — SOLVAY 2:2 (1:0).

Na własnem boisku „Unja" zremisowała po zaciętej i ciekawej walce z „Solvayem" w stosunku 2:2 (1:0).

„Solvay" okazał się dla „Unji" równorzędnym przeciwnikiem.

W pierwszej połowie gry „Unja" uzyskała prowadzenie ze strzału karnego — piłkę ulokował w siatce Gwóźdź.

Po przerwie wyrównuje „Solvay" ze strzału Kroja II. Następnie atak „Unji" kilkakrotnie zagrażał bramce gości wkońcu Nowak z przeboju uzyskał drugiego goala dla gospodarzy.

„Solvay" nie peszy się jednak utratą bramki i przeprowadza szereg ataków, które w rezultacie kończą się wyrównaniem.

Wyrównującego goala strzelił Kuszewski, który należał do najlepszych graczy na boisku.

Sędziował Br. Trzmiel, dobrze.

Przedmecz rezerw 2:1 dla „Unji".

Widzów około 1500.

POLICYJNY — BRYNICA 3:1 (0:0).

W Czeladzi „Policyjny" pokonał „Brynicę" w stosunku 3:1 (0:0).

Mecz odbywał się w gorącej atmosferze i kilku graczy „Policyjnego" zostało poturbowanych.

Bramki dla „Policyjnego" strzelili: Luchter 2, Marzec 1, dla „Brynicy" z karnego Lewandowski.

Sędziował p. Kuc, dobrze.

„Policyjny" nadal utrzymuje się na drugiem miejscu w tabeli mistrzostw A. kl. Zagłębia. Zwycięstwem w Czeladzi „Policyjny" zrehabilitował się za remis z „Brynicą" w Sosnowcu.

Przedmecz rezerw 3:2 dla „Brynicy"

ZAGŁĘBIE — ZAGŁĘBIANKA 4:1 (3:0).

W Dąbrowie „Zagłębie" pokonało „Zagłębiankę" w stosunku 4:1.

Gra miejscami brutalna, w czem celowała dla „Zagłębianki".

Bramki dla „Zagłębia" strzelili: Banasik 3 i Pękalski 1, dla „Zagłębianki— Lewiński.

Przedmecz rezerw 5:2 dla „Zagłębia".

C.K.S. — HAKOACH 5:0 (4:0).

Mecz między CKS a Hakoachem od był się w Będzinie na boisku p. Gutmana, który dopiero w ostatnich minutach zezwolił na rozegranie meczu. Przedmecz rezerw nie odbył się.

Zawody zakończyły się zwycięstwem mistrza jesiennego Zagłębia w stosunku 5:0, który nadal prowadzi w tabeli.

Bramki strzelili: Dyrda2, Przybyłek 2 i Cholewa 1.

09 MYSŁOWICE — MAKABI 4:0 (3:0).

W ub. sobotę na boisku „Unji" Makabi (Sosnowiec) poniosła sromotną porażkę w spotkaniu z KS. 09 Mysłowice, w stosunku 0:4 (0:3).

O MISTRZOSWO B. KLASY.

Pierwsze spotkania o mistrzostwo B klasy Zagłębia przyniosły następujące wyniki.

CZARNI — KINERETH 4:1 (1:1).

Na boisku „Policyjnego" KS. w Sosnowcu „Czarni" pokonali zdecydowanie „Kinereth" w stosunku 4:1 (1:1).

Bramki dla „Czarnych" strzelili: Kurek 2, Guliński i Kowacki po jednej. Dla „Kinerethu" honorowy punkt zdobył Beker.

Sędziował p. Natkaniec.

DĄBROWA — CYKLON 6:0 (4:0).

W Dąbrowie TS. „Dąbrowa" rozgromiła „Cyklon" w wysikim stosunku 6:0 (4:0).

Bramki strzelili: Zaburda, Kopeć, Hapega, Skarba po jednej i Kardoń dwie.

Sędziował p. Fiszel, dobrze.

ZEW — GWIAZDA 4:0.

„Zew" pokonał „Gwiazdę" w stosunku 4:0.

O MISTRZOSTWO C. KL. ZAGŁĘBIA. (STRZEMIESZYCE) 1:1.

ORLĘTA (DĄBROWA) — BRYGADA

Na boisku w Dąbrowie „Orlęta" zremisowały z „Brygadą" w stosunku 1:1.

Czy pani ma chwilkę czasu w godzinach rannych?

Jeżeli tak? to proszę koniecznie zajść do sklepu Jana Wrześniewskiego, Będzin ul. 1 Maja Nr. 2, gdzie odbywają się właśnie pokazy prania „PERSIL-LEM".

Rzecz naprawdę pouczająca to każdy musi przyznać: Od prania w zimnym roztworze poczynając, aż do gotowej uprasowanej sztuki bielizny widać wszystkie zabiegi z któremi każdy musi się zapoznać, kto ma do czynienia z delikatną bielizną. Kto zaś na prawdę rozumie się na praniu, ten odrazu jest, jakgdyby bieliź nie. A więc proszę nie zapominać jutro rano w sklepie Jana Wrześniewskiego Będzin, ul. 1 Maja Nr. 2. Pokazy trwają tylko do dn. 21/IV.

—ooo—

— Sprawozdanie wydanego święconego przez chrześc. tow. dobrocz. w Sosnowcu. Przychód: ofiary w gotówce zł. 501.25 gr., w naturze zł. 11.10, tow. dobrocz. zł. 111.65 gr. razem zł. 624. Rozchód: za chleb zapłacono zł. 432.—, za jajka zł. 192.—, razem zł. 624.—. Święconem obdarzono 889 rodzin (2132 osób). Rodzina większa otrzymała — 1 boch. (2 kg.) chleba, 8 szt. jaj: średnia — 1 boch. chleba, 6 jaj; mniejsza — 1 boch. chleba, 4 jaja i osoby pojedyńcze — 1 boch. chleba i 2 jaja.

Ofiarodawcom zarząd dobrocz. składa „Bóg Zapłać".

—ooo—

Skrzynka do listów.

Szanowny Panie Redaktorze

Uprzejmie proszę o wydrukowanie w poczytnem piśmie Pana kategorycznego oświadczenia:

Z powodu mylnego wpisania do kalendarza terminowego odczytu, jaki miał się odbyć w Kole Środowiskowem BBWR inteligencji pracującej i lekarzy przeprasza niedoszłych słucha czy tegoż za uczyniony im zawód.

Z poważaniem

P. ZUBOWICZ.

Sosnowiec, 14 kwietnia.

— Międzynarodowe projekty pol. zw. gier sportowych. W związku z przygotowaniami polskich drużyn koszykówki i hazeny do rozegrania spotkań eliminacyjnych do mistrzostw świata kobiecych, które odbędą się 10 sierpnia nie, polski związek gier sportowych organizuje w czerwcu treningowy obóz na Bielanach.

W koszykówce kobiecej drużyna polska zmierzy się w eliminacyjnych spotkaniach z Francją i Belgją, przyczem zawody te odbędą się w dniach 19 — 21 ka drużyna walczyć będzie w Londynie maja w Lens (Półn. Francja), zwycięs z zespołem USA.

W hazenie projektowane jest urządzenie meczu eliminacyjnego Polska — Jugosławja w dniu 1 lipca, zwycięzcy walczyć będą z Czechosłowacją w Londynie.

koszykówki polski zw. gier sportowych amerykańskiej kobiecej reprezentacji

W związku z przybyciem do Europy sprowadza tę drużynę do Polski na dnie 15 — 22 lipca i organizuje iklka meczów w Krakowie, Łodzi, Poznaniu i Warszawie.

SPORT I WYCHOWANIE FIZYCZNE

OTWARCIE SEZONU MOTOCYKLOWEGO W ZAGŁĘBIU.

W dniu wczorajszym motocykliści zagłębiowscy otwarli uroczyście sezon sportowy.

Na stadjonie „Unji" w Sosnowcu zebrali się rano zawodnicy sekcji motocyklowej, poczem odbył się przejazd ulicami miasta.

Delegacja motocyklistów „Unji" brała również udział w otwarciu sezonu motocyklowego w Król. Hucie.

Po nabożeństwie w kościele parafjalnym w Sosnowcu odbył się wspólny obiad w sali KPW. w Sosnowcu.

Motocykliści KS. „Strzelec" Zagłębia Dąbrowsikego obchodzili również uroczyście otwarcie sezonu.

Nabożeństwo odbyło się w Dąbrowie na którem obecni byli delegaci związku strzeleckiego z całego powiatu będzińskiego.

Po nabożeństwie motocykliści powrócili do Sosnowca, gdzie w gmachu ZZPP. i H. odbył się obiad.

Pamiątkowych zdjęć fotograficznych dokonał mistrz - fotograf St. Lazar.

POSADY i PRACE

SZOFER dochodzący potrzebny. Sosnowiec, Małachowskiego 2a m. 1 od 16-ej do 18-ej.

ZGUBIONE DOKUMENTY

STAŃCZYK KAZIMIERZ zgubił książeczkę wojskową wraz z kartą mobilizacyjną, wydaną przez PKU. w Poznaniu.

LAZAROWI Stanisławowi skradziono kurtkę z dokumentami: prawo jazdy, wystawione przez woj krakowskie, legitymację kolejową Bielsko — Kęty, dokumenty te unieważnia się. Uprasza się zialazcą zwrócić za wynagrodzeniem Kęty woj. krakowskie ,ul. Kościuszki 684.

GIECEL BRINER zgubił książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Będzin i dowód osobisty wydany w Będzinie.

DWORACZEK PIOTR zgubił legitymację rowerową Nr. 2723, wydaną przez starostwo zawierckie, którą unieważnia.

KWIECIEŃ SZCZEPAN zgubił legitymację funduszu bezrobocia wydaną w Sosnowcu, portfel i książkę na konia. Znalazcę proszę zwrócić Sosnowiec Podjazdowa 2.

RÓŻNE

NINIEJSZEM przepraszam Wnych Panów: pana dyrektora Dąbrowskiego i pana majstra Wojciechowskiego, że w imieniu niewłaściwie postąpiłem. F. Grzywna.

CHRZEŚCIJAŃSKI Zakład Zegarmistrzowski precyzyjno mechaniczny Włodzimierz Niepoń, b. pracownik firm warszawskich i krakowskich. Sosnowiec, ul. Czysta 7. Wykonywuje wszelkiego rodzaju reperacje zegarków kieszonkowych, Chronometrów, Repetierów, sztoperów, antyków, zegarków kontrolnych, tachometrów, Numeratorów różnego rodzaju, dorabianie części precyzyjnych do wszelkiego rodzaju maszyn według rysunków lub wzorów. Ładowanie akumulatorów. Wykonanie solidne. Gwarancja trzechletnia.

162. **WAMPIR W SPÓDNICY** POWIEŚĆ.

Po chwili podniosła głowę.

— Dlaczego tak odrazu poddaję się rozpaczy?...

Dlaczego chcę umrzeć?.. Lucjana nie zatrzymają w więzieniu, przecież on nic złego nie zrobił... Ja sama w oczy sędziom oświadczę: to ja z własnej woli uciekłam z domu matki, bo za wiele cierpiałam; umarłabym, gdybym dłużej została...

Kocham go... i chcę do niego należeć... Jak sąd się o tem dowie, uwolni go natychmiast... Chciałam umrzeć, kiedy właśnie moje świadectwo może go uratować.. Nie, nie umrę... nie chcę śmierci... będę walczyć i mnie zawdzięczać będzie uwolnienie swoje.

Gwałtowny przewrót nastąpił w umyśle Heleny, zamiast poddawać się rozpaczy, nabraa odwagi i przygowatoła się do walki.

Garbuska i Prosper wrócili.

— Matko i ty, panie — odezwała się głosem poważnym — posłuchajcie... Dziwi waz zapewne, że zastaliście mnie zdrową i silną, kiedy przed chwilą byłam umierająca... Bóg mi powrócił siły i energję! Nie wiem, co mi przyszłość przyniesie, bo nie wiem, co uplanowaliście, lecz posłuchajcie mnie i zachowajcie w pamięci: Może uda ci się, matko, rozłączyć mnie na zawsze z tym, którego kocham, a którego ocalę wbrew twojej woli!...

Poczem, zwracając się do Prospera, rzekła:

Panu zaś, panie, może się uda gwałtem zaciągnąć mnie do merostwa i kościoła i wymusić ślub; lecz jeśli zostanę żoną pana, nigdy do pana należeć nie będę! rozumiesz?.. nigdy!.. Przysięgam i dotrzymam przysięgi!.. W dniu, w którym zapragniesz przestąpić próg mego pokoju, zabiję się.

To wszystko, co miałam powiedzieć... A teraz skończone wszystko... Róbcie, co wam się podoba! nie boję się niczego, ponieważ ani wy, ani nikt nikt na świecie nie przeszkodzi mi umrzeć!

Julja Tordier słuchała niema z przerażenia, a przy ostatnich słowach córki rzuciła się doniej z podniesioną pięścią.

— To tak! — krzyknęła wściekła — grozisz nam... wyzywasz... Śmiesz w ten sposób mówić!..

— Uderz, matko... zabij mnie... — odparło dziewczę — umrę z ochotą!...

Garbuska uderzyła z całych sił Helenę, a biedna dziewczyna osunęła się na kolana.

Prosper powstrzymał Garbuskę, która drugi raz się zamierzyła.

— Niech pani przestanie — rzekł, odciągając ją — na co się to zdało... Przebaczam jej, gdyż sama przekona się zczasem, jak nie sprawiedliwa była względem matki, i jak nie poznała się na mojem uczuciu, pełnem szacunku... Pani, nie chcę nastawać... liczę na czas... i na sposobność, abyś mnie mogła ocenić...

Uśmiech pogardy był całą odpowiedzią Heleny.

Powróćmy do Montmartre.

Odźwierny z ulicy Kanoniczek załatwił wszystko, co się tyczyło pogrzebu pani Gobert.

Pieniądze, zostawione przez Lucjana, wystarczyły na opłacenie wydatków.

Pogrzeb miał się odbyć trzeciego dnia o godzinie dziesiątej rano.

Całą noc Joanna, na przemian z sąsiadkami czuwały przy zwłokach.

Biedna dzeiwczyna przeczuwała, że dla Heleny wszystko stracone; a śmierć pani Gobert wzniosła niezwyciężoną pomiędzy nią i Lucjanem zaporę.

Pomimo całego przywiązania i chęci pomocy Helenie, czuła, że jej gruntu pod nogami braknie, i że niepodobieństwem będzie odebrać córkę matce i wyrwać Lucjana z więzienia.

Odźwierny ze swej strony przemyśliwał nad uwolnieniem młodego człowieka.

Udał się rano do mieszkania zmarłej.

— Panienko — rzekł do Joanny — chciałem z tobą pomówić, zejdź na chwilę, bo ja nie mogę odejść od bramy.

— Z ochotą — odpowiedziała i zaciekawiona poszła za nim.

— Panienko — zaczął, gdy już byli na dole — nie wiem, co cię wiąże z panią Gobert i panem Lucjanem, lecz chciałem podzielić się z tobą mojemi spostrzeżeniami, bo zdaję mi się, że masz dla nich dużo przyjaźni.

— Nie mylisz się pan — odrzekła.

VIII.

Odźwierny obejrzał się, czy kto nie podsłuchuje i zaczął w te słowa:

— Czy nie sądzi pani, że trzeba dać znać panu Lucjanowi o śmierci matki?

Myślę, że trzeba, — ale jakim sposobem, do kogo się udać; Nie jestem krewną pani Gobert, nie mam żadnego tytułu żądać widzenia się z panem Lucjanem... A może nie pozwolą mu z nikim się widzieć, aż po pierwszych badaniach?..

d. c. n.

Wydawca: Helena Monsiorska. Druk. Expres Zagłębia" Sosnowiec, Teatralna 1. tel. 4-94. Redaktor odp.: Lucjan Horski